

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Изборно веће Универзитета у Београду - Факултета политичких наука је на седници одржаној 23. јануара 2024. године, сходно Закону о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18. - др. закон, 73/18, 67/19, 6/20. - др. закон, 11/21 – аутентично тумачење, 67/21 и 67/21 – др. закон), Статутом Универзитета у Београду и Факултета политичких наука и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду”, бр. 192. од 01.07.2016.г., 195. од 22.09.2016.г., бр. 197. од 20.03.2017.г., бр. 199. од 16.10.2017. и бр. 203. од 21.05.2018. године), донело је одлуку о расписивању Конкурса за избор ванредног професора за ужу научну област Међународне студије и именovalo је Комисију за писање извештаја о пријављеним кандидатима у саставу: проф. др Немања Џуверовић, редовни професор Универзитета у Београду - Факултета политичких наука, проф. др Радмила Накарада, редовни професор у пензији Универзитета у Београду – Факултета политичких наука и проф. др Синиша Таталовић, редовни професор Свеучилишта у Загребу - Факултета политичких знаности.

Пошто је прегледала конкурсни материјал, Комисија, у складу са Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Београду, Статутом Факултета политичких наука и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, подноси Наставно-научном већу Факултета политичких наука следећи:

РЕФЕРАТ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА

Конкурс за избор у звање и заснивање радног односа, са пуним радним временом, ванредног професора за ужу научну област Међународне студије објављен је у публикацији Националне службе за запошљавање „Послови“ бр. 1130 од 5. фебруара 2025. године. Увидом у поднете пријаве Комисија је закључила да се пријавио само један кандидат: др Горан Тепшић.

Кандидат је уз пријаву, приложио биографију, оверене преписе дипломе о стеченом високом образовању – дипломирани политиколог за међународне послове и додатка дипломи, оверене преписе дипломе о стеченом високом образовању и академском називу – мастер политиколог за међународне послове и додатка дипломи,

оверене преписе дипломе о стеченом научном звању – доктор наука – политичке науке и додатка дипломи, очитану личну карту, списак научних радова и радове на УСБ меморији, студентске анкете (оцена педагошког рада) за претходни изборни период, уверење о чланству у комисијама за израду завршних радова на академским мастер и докторским студијама, потврду о учешћу у пројектима и изјаву о изворности. Комисија је закључила да поднета пријава садржи све прописане елементе предвиђене Законом о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 88/17, 27/18.- др.закон, 73/18, 67/19, 6/20.-др.закони, 11/21.-аутентично тумачење, 67/21, 67/21.-др.закон и 76/23.), Статутом Универзитета у Београду, Статутом Факултета политичких наука и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 192/16 са изменама и допунама) за избор у звање ванредног професора.

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Кандидат др Горан Тепшић, рођен је [REDACTED] године у [REDACTED]. Држављанин је Републике Србије. Основну школу и Електротехничку школу „Раде Кончар“ завршио је у Београду са одличним успехом. Универзитет у Београду - Факултет политичких наука, смер Међународне студије, уписао је 2004. године, а дипломирао је 2009. године са просечном оценом 9.09 (наслов дипломског рада: „Сецесионистички сукоби и насиље - упоредна анализа Бијафре и Квебека“). Након завршених основних академских, кандидат је 2009. године уписао мастер академске студије (смер Међународне студије, модул Студије мира), такође на Универзитету у Београду - Факултету политичких наука. Завршио их је 2011. године са просечном оценом 9.87 (наслов мастер тезе: „Приступ Јохана Галтунга у области решавања сукоба“). По добијању звања мастер политиколог – међународне студије, кандидат је 2011. године на истом факултету уписао Докторске студије политикологије – међународне и европске студије, а 2016. године је пријавио докторску тезу под насловом „Улога политичких елита у процесу реконструкције националних идентитета - случај БиХ“. Након положених испита са просечном оценом 9.66, Г. Тепшић је одбранио докторску дисертацију 2019. са највишом оценом 10 (десет) и стекао право на звање Доктор наука - политичке науке.

Др Горан Тепшић је од 2011. до 2013. године био ангажован као демонстратор, а након тога и као истраживач-сарадник (2013-2016) на Универзитету у Београду -

Факултету политичких наука, у оквиру области Међународне студије на наставном предмету Студије мира (основне академске студије). Од 2016. до 2020. године био је ангажован на Факултет политичких наука као асистент за ужу научну област Међународне студије (на предмету Студије мира, као и на предметима Теорија и пракса решавања сукоба на Регионалном мастер програму студије мира). Током свог ангажовања на основним и мастер студијама, кандидат је организовао и изводио вежбе, улажући велики труд да подстакне самосталне активности студената, припремао тестове, прегледао семинарске радове/есеје и учествовао у реализацији предиспитних обавеза и испита. Током 2020. године, кандидат је изабран у звање доцента за ужу научну област Међународне студије на Универзитету у Београду – Факултету политичких наука. Као предавач био је ангажован на предметима Студије мира, Анализа сукоба (основне академске студије), Критички приступи изградњи мира, Изградња државе у послератним друштвима, Академско писање (мастер академске студије) и Савремено решавање сукоба (докторске академске студије). У досадашњем раду, др Горан Тепшић је био члан више комисија за одбрану мастер и докторских радова. Објавио је и преко 20 чланака и поглавља у научним часописима и зборницима, једну монографију и уредио два зборника. Учествовао је на 19 научних конференција и у шест научних пројеката од националног и међународног значаја.

Објављени радови:

Кандидат, др Горан Тепшић је у пријави на конкурс доставио списак следећих научних радова:

- **Монографија националног значаја (M42)**

Тепшић, Горан, и Немања Џуверовић. 2025. *Анализа сукоба*, Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, ISBN 978-86-6425-135-8.

- **Рад у истакнутом међународном часопису (M22)**

Džuverović, Nemanja, and Goran Tepšić. 2020. „Neoliberal co-optation, power relations and informality in the Balkan International Relations profession“, *International Relations*, Volume: 34 issue: 1, page(s): 84-104, DOI: 10.1177/0047117819897303.

- **Рад у националном часопису међународног значаја (M24)**

Tepšić, Goran, and Miloš Vukelić. 2022. „Deconstructing Liberal Peacebuilding: Lessons from the Western Balkans“, *The Review of International Affairs*, Belgrade, vol. lxxiii, no. 1184, January–April 2022.

Džuverović, Nemanja, Sandro Radovanović, Goran Tepšić, and Đorđe Krivokapić. 2024. „Balkan Peace Index decision EXpert model and data“, *Data in Brief*, <https://doi.org/10.1016/j.dib.2024.111181>.

- **Рад у тематском зборнику водећег међународног значаја (M13)**

Tepšić, Goran. 2023. „Conflicting Peace in Post-War Serbia: Radicalization and Extremism as Security Threats“, in Nemanja Džuverović and Vera Stojarova (eds.), *Peace and Security in the Western Balkans: A Local Perspective*, London: Routledge.

- **Саопштење са међународног скупа штампано у целини (M33)**

Džuverović, Nemanja, and Goran Tepšić. 2022. „Violent extremism, far-right and paramilitary groups in Serbia“, International Studies Association’s 62nd Annual Convention, <http://web.isanet.org/Web/Conferences/ISA2022-s/Archive/1c5dc5cb-5b6b-4750-b082-ba36de9079b0.pdf>.

Tepšić, Goran. 2023. „Reactionary Internationalism, Civilisationism and Serbian Radical Right: ‘Saving Europe from Itself’“. 2023. International Studies Association’s 63rd Annual Convention, <http://web.isanet.org/Web/Conferences/ISA2023-s/Archive/6d4c590c-8a40-4103-b0f5-be7ec15dab33.pdf>.

Tepšić, Goran, and Nemanja Džuverović. 2023. „State, Clientelism, and Extremist Groups in Serbia: Between Vulnerability and Resilience“, in Juline Beaujouan, et al. (eds.), *Vulnerability and Resilience to Violent Extremism: An Actor-Centric Approach*, Routledge, 35-53. (ASN 27th World Convention, 2023, панел: „Meso-Level Drivers of Radicalisation and Violent Extremism in North Macedonia and Serbia“)

Tepšić, Goran. 2024. „Reactionary Internationalism as a Challenge to Liberal Order: European Radical Right Parties and the War in Ukraine“, International Studies Association’s 64th Annual Convention, <http://web.isanet.org/Web/Conferences/ISA2024/Archive/162be0af-5618-40fd-8ffa-2cb0cf8eb6ba.pdf>.

- **Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини (M63)**

Tepšić, Goran. 2024. „The Balkan Peace Index 2023: Monitoring the Regional Peace“, *Journal of Regional Security*, 19:1, 119–126. (Седамнаеста међународна годишња конференција Удружења за политичке науке Србије (УПНС): „Проширење ЕУ, геополитика и руско-украјински рат“, 2023, панел: “Balkan Peace Index: Local Ownership in Measuring Peace”).

2. ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА

Општи услови

Законом о високом образовању ("Службени гласник РС", бр. 88/17, 27/18.-др.закон, 73/18, 67/19, 6/20.-др.закони, 11/21.-аутентично тумачење, 67/21, 67/21.-др.закон и 76/23.), Статутом Универзитета у Београду, Статутом Факултета политичких наука и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 192/16 са изменама и допунама) прописано је, као општи услов, да за ванредног професора може бити изабран кандидат који има VIII степен стручне спреме, односно докторат наука из уже научне области за коју се бира.

Горан Тепшић је 2019. године одбранио докторску дисертацију под називом *Улога политичких елита у процесу реконструкције националних идентитета: случај Босне и Херцеговине* на Универзитету у Београду – Факултету политичких наука, која припада научној области за коју се кандидат бира, стога Комисија закључује да је овај услов испуњен.

Обавезни услови

1. Искуство у педагошком раду са студентима, односно, од стране високошколске установе позитивно оцењено приступно предавање из области за коју се бира, уколико нема педагошко искуство.

Кандидат је 21. маја 2020. године одлуком Већа научних области правно-економских наука Универзитета у Београду (број: 61202-1493/2-20 ЈЋ) изабран у звање доцента, те има пет година предавачког и педагошког искуства. Такође, приликом избора у звање доцента, кандидат је одржао приступно предавање које је оцењено максималном оценом.

2. Позитивна оцена педагошког рада (ако га је било) добијена у студентским анкетама током целокупног протеклог изборног периода.

Горан Тепшић је у пријави на конкурс, приложио резултате студентских анкета за академске 2021/22, 2022/23 и 2023/24. годину, током којих је био запослен као доцент на Универзитету у Београду - Факултету политичких наука. За академску 2021/2022. годину студенти су вредновали педагошки рад Горана Тепшића просечном оценом 4.95; за академску 2022/2023. годину просечном оценом 4.75; за академску 2023/2024. просечном оценом 4.74. На основу приложених анкета, Комисија констатује да је и овај услов испуњен, имајући у виду позитивне оцене педагошког рада кандидата.

3. Објављена два рада из категорије M20 или пет радова из категорије M51 у периоду од избора у претходно звање из научне области за коју се бира.

Увидом у списак радова и радове које је др Горан Тепшић доставио, Комисија закључује да кандидат задовољава овај услов. Кандидат је објавио три рада у категорији M20 (један у категорији M22 и два у категорији M24). У наставку су укратко приказана сва три рада.

У раду из 2020. године, „Neoliberal co-optation, power relations and informality in the Balkan International Relations profession“ (International Relations, Volume: 34 issue: 1, page(s): 84-104), истражује се значај неформалних мрежа у достизању међународно признатих академских стандарда постављених реформом високог образовања, а посебно научне области међународних студија, у четири балканске земље: Србији, Црној Гори, Босни и Херцеговини и Хрватској. Полазећи од претпоставке о подели на центар и периферију у оквиру глобалних међународних студија, аутори истражују резултате поменутих реформи фокусирајући се на неолиберализацију универзитета и професионалну субординацију периферних заједница оних који се баве међународним студијама у односу на западну епистемичку заједницу (обухватајући теме „одлива мозгова“ и регрутовања „органских“ интелектуалаца). Заснивајући своје истраживање првенствено на интервјуима са истраживачима међународних односа са Балкана, аутори закључују да се неформални односи посматрају као друштвени капитал, тј. средство стицања користи путем личних контаката и веза са представницима центра (*gatekeepers*) у области међународних студија. У том смислу, испитаници предлажу три могућа начина превазилажења епистемичке зависности балканске заједнице истраживача међународних односа: развој локалних стандарда, подстицање критичких приступа и бољу припрему за примену међународних стандарда. Аутори додају и

четврто могуће решење: напуштање поделе на центар и периферију и ширење перспективе ван геополитичких и геокултурних подела, што је и суштина пројекта глобалних међународних студија.

Текст под насловом „Deconstructing Liberal Peacebuilding: Lessons from the Western Balkans“ (The Review of International Affairs, Belgrade, vol. lxxiii, no. 1184, January–April 2022) доприноси деконструкцији концепта либералне изградње мира, посебно његових главних компоненти – „неуспеле државе“ (*failed state*) и „изградње државе“ (*statebuilding*), кроз анализу два случаја интернационализоване изградње државности: у Босни и Херцеговини и на Косову. Аутори анализирају критичку литературу која се бави овим случајевима, како би подупрли аргументе за напуштање идеја „неуспеле државе“ и „изградње државе“ као идеолошких концепата. Уместо њих, они предлажу повратак концепту „стварања државе“ (*state-making*) као далеко прикладнијем оквиру за разумевање послератног контекста и динамике на Западном Балкану. Полазећи од те претпоставке, аутори закључују да би случајевима Босне и Херцеговина и Косова требало приступити из шире историјске и географске перспективе и позивају на децентрализацију концепта „вестфалске државе“ и повратак перспективи дугог трајања у истраживању стварања држава, као и на депатологизацију предмета истраживања.

Чланак „Balkan Peace Index decision EXpert model and data“ (Data in Brief, 2024) образлаже процес прикупљања података, њиховог складиштења и потенцијалне поновне употребе у случају Балканског индекса мира, намењеног процени нивоа мира на Западном Балкану. Подаци су прикупљени у три фазе: иницијалној, у којој је тим локалних експерата спровео теренско истраживање, интервјуе и фокус групе, уз ослањање на екстерне базе података које су коришћене за формулацију различитих концепата мира. Прикупљени подаци су потом обрађивани и класификовани на предефинисаној скали од стране другог експертског тима, уз примену *Decision EXpert* модела. Балкански индекс мира обухвата и кванитативне и квалитативне податке, уз контекстуализацију у локалне прилике. Свеобухватна база података је похрањена у Mendeley Data репозиторијум и представља значајан извор информација за даље истраживање и креирање предлога политика. Слободан приступ бази представља допринос унапређењу мира у региону и превенцији његовог урушавања.

4. Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту.

Увидом у биографију кандидата и осталу конкурсну документацију, Комисија закључује да кандидат задовољава и овај услов. Наиме, у периоду од последњег избора у звање, кандидат је учествовао у два пројекта: Мониторинг и индексирање мира и безбедности на Западном Балкану (MIND) и Превенција и решавање насилног екстремизма кроз отпорност заједнице на Балкану и земљама Блиског Истока и Северне Африке (PAVE).

У првом случају, ради се о пројекту који је трајао од 2022. до 2025. године. Финансирао га је Фонд за науку Републике Србије кроз Програм „ИДЕЈЕ“. Кандидат је у пројекту учествовао као руководиоца радног пакета који се бавио израдом Балканског индекса мира. Сврха овог пакета било је успостављање отворене платформе на којој би се прикупљали, анализирали и представили сви релевантни подаци о миру, безбедности, сукобима, спољној политици и развоју у региону Западног Балкана. Индекс обухвата шест земаља: Албанију, Босну и Херцеговину, Хрватску, Црну Гору, Северну Македонију и Србију, као и територију Косова. Циљ овог пакета био је и да Балкански индекс мира постане препознатљив извор података за истраживањ мира и безбедности на Западном Балкану, као и да пронађе своју улогу у високом образовњу и информисању заинтересоване јавности. Поред Балканског индекса мира, овај пројекат се бавио и проблематиком признања и одпризнања независности Косова, као и регионалним безбедносним иницијативама.

Други пројекат - PAVE - трајао је од 2020. до 2024. године, а финансирала га је Европска унија кроз програм „Хоризонти 2020“. Кандидат је у овом пројекту имао улогу истраживача за случај Србије. Пројекат се бавио превенцијом радикализације кроз истраживање њених узрока и чинилаца. На основу компаративне анализе процеса радикализације и насилног екстремизма у седам земаља Балкана и Блиског Истока и северне Африке, тринаест истраживачких институција и организација, које су биле укључене у пројекат, формулисале су предлоге политика и препорука за научну заједницу, али и ширу јавност. Истраживање је обухватило Босну и Херцеговину, Северну Македонију, Србију, Косово, Ирак, Либан и Тунис, с посебним фокусом на однос између верског, политичког и етничког екстремизма, интеракцију између верских и државних институција, он- и офлајн наративе и (де)радикализацију и транснационални утицај радикализације и екстремизма.

5. Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање.

Увидом у списак радова и радове које је др Горан Тепшић доставио, Комисија закључује да и у овом случају кандидат задовољава овај услов. Кандидат је објавио један универзитетски уџбеник, категоризован као монографија од националног значаја.

Монографија „Анализа сукоба“ (Универзитет у Београду – Факултет политичких наука, ISBN 978-86-6425-135-8) представља уџбеник за истоимени курс који се изводи на четвртој години основних академских студија Универзитета у Београду - Факултета политичких наука. У питању је први уџбеник на српском језику који покушава да обухвати све кључне врсте сукоба из периода после Другог светског рата: хладноратовске посредничке (*проху*) ратове, постхладноратовске нове ратове, сецесионистичке сукобе, етничке сукобе, грађанске ратове и сукобе дугог трајања. Поред кратког теоријског образложења сваког од наведених типова сукоба, аутори анализирају конкретне случајеве сукоба, примењујући различите аналитичко-теоријске перспективе. Тако овај уџбеник садржи и обимну емпиријску грађу о неким од најзначајнијих политичких догађаја и процеса из друге половине 20. и с почетка 21. века, попут исламске револуције у Ирану, совјетске интервенције у Авганистану, социјалистичке револуције у Етиопији, револуције на Куби, Пиночеовог терора у Чилеу, грађанских ратова у Северној Ирској и Либану, сецесионистичких сукоба у Југославији и Совјетском Савезу, америчких интервенција у Авганистану и Ираку, ратова у Грузији и Азербејџану, Судану и Руанди, и – најактуелнијих – ратова између Израела и Палестине и Русије и Украјине. Књига, поред кратког увода и литературе, обухвата шест поглавља.

Прво поглавље, „Антиколонијалне револуције у доба Хладног рата: посреднички ратове у Азији, Африци и Латинској Америци“, обухвата теме Хладног рата и Трећег света, деколонизације и антиколонијалних револуција. У уводном делу поглавља, аутори образлажу како су светски ратове и Хладни рат утицали на поредак колонијализма и империјализма и како су иницирали процес деколонизације и антиколонијалне борбе. Аналитичка матрица која се овде излаже пре свега се тиче специфичне хладноратовске биполарне структуре која је сукобљене стране у процесу деколонизације усмеравала да потраже помоћ једне од две суперсиле, односно једног од два супротстављена блока држава. Тиме су се антиколонијалне борбе по правилу

претварале у посредничке ратове, где су локални актери деловали као „посредници“ или „клијенти“ великих сила. Међутим, није само хладноратовска међународна структура утицала на антиколонијалне сукобе, већ су и они повратно мењали глобални поредак. На пример, исламска револуција у Ирану и совјетска интервенција у Авганистану су утемељили својеврсни трећи пут за муслиманске земље у виду исламизма, који је и у постхладноратовском периоду значајно утицао на светску политику. Када су у питању студије случаја на које се ова аналитичка матрица примењује, ово поглавље обухвата антиколонијалне револуције у Индонезији и на Филипинима, свргавање иранског премијера Мосадика и иранску исламску револуцију, сукоб социјалистичке и исламске револуције у Авганистану, међународну кризу коју је изазвала независност Конга, рат за независност Анголе, социјалистичку револуцију у Етиопији, револуцију на Куби, грађански рат у Гватемали, сандинистичку револуцију у Никарагви и Пиночеову „контрареволуцију“ у Чилеу.

Друго поглавље је насловљено „Нови ратови у Авганистану и Ираку“. У питању је анализа међународних интервенција против талибанског режима и власти Садама Хусеина и унутрашњих сукоба који су уследили. Аналитичку матрицу овде представља парадигма новог рата, постављена од стране Мери Калдор и других аутора. Како се „нови“ у односу на „старе“ ратове разликују према актерима и њиховим циљевима, методама ратовања и изворима финансирања, и сама анализа два случаја прати ове критеријуме. Дакле, поред расправе о парадигми нових ратова и кратке хронологије сукоба у Авганистану и Ираку, ово поглавље се превасходно фокусира на актере и њихове циљеве, методе борбе и изворе финансирања нових ратова у Авганистану и Ираку.

У трећем поглављу – „Сецесионистички сукоби у Савезу Совјетских Социјалистичких Република (СССР) и Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији (СФРЈ)“ – аутори разматрају теорију и праксу сецесионизма на примерима распада двеју социјалистичких федерација. Расправља се о самом појму отцепљења, сецесионистичким покретима, њиховим циљевима и идеологијама, као и о начелу самоопредељења народа на које се сецесионисти по правилу позивају. Аналитичка матрица се овде заснива на трима кључним карактеристикама сецесионистичких сукоба, а уједно и критеријумима анализе: циљевима, идеологијама и методама борбе сецесионистичких покрета. Пратећи ову матрицу, аутори анализирају узастопне и рекурзивне сецесије које су довеле до нестанка СССР и СФРЈ. Прецизније, разматрају како су сецесионистички покрети у овим некадашњим државама артикулисали и

оправдавали своје циљеве, како су у ту сврху инструментализовали идеологију национализма и право на самоопредељење, као и које методе су користили за постизање прокламованих циљева. На крају поглавља се разматрају и сличности и разлике између сецесионистичких сукоба у СССР и СФРЈ и покушава да се објасни зашто су њихови исходи били значајно различити. Додатак овом поглављу представља и студија случаја сецесионистичког сукоба у Чеченији.

Четврто поглавље, „Етнички сукоби у Евроазији и Африци“, даје аналитички преглед кључних сукоба на територији бившег Совјетског Савеза и подсахарске Африке. Из расправе о томе шта су заправо етнички сукоби, аутори изводе аналитичку матрицу која се заснива на условима за одређење неке групе етничком; на системским, унутрашњим и перцептивним узроцима етничких сукоба; на класификацији етничких сукоба; облицима њиховог ширења; и политикама њиховог регулисања. Поглавље обухвата анализу етничких сукоба у Азербејџану, Грузији, Молдавији, Украјини, Судану, Етиопији, Сомалији и Руанди. Прво се даје хронологија ових сукоба, а потом се разматрају њихови узроци и нуди аргументација у прилог одређења ових сукоба као етничких. Такође се и расправља о специфичностима ова два региона, које етничке сукобе на постсовјетском простору и у подсахарској Африци чине посебно сложеним.

Наслов петог поглавља је „Грађански ратови у Северној Ирској, Либану и Босни и Херцеговини“. Аутори овде проблематизују сам концепт грађанског рата и наводе и осам критеријума који сукоби морају да испуне да би могли да се сврстају у ову категорију. Управо ови критеријуми чине матрицу за анализу три изабрана случаја, који су бирани на основу своје парадигматичности, али и геополитичке разноликости. Поглавље је организовано тако да се сва три сукоба разматрају из перспективе сваког од критеријума, почевши од „сукоба унутар међународно признате државе“, преко „сукоба војно и политички организованих снага“ и „власти као једног од актера сукоба“, па све до „окончања рата мировним споразумом“. Аутори нуде и аргументе у прилог категоризацији ових сукоба као грађанских ратова, али наводе и да постоје оспоравања овакве квалификације.

Последње, шесто поглавље, насловљено је „Теорија људских потреба и сукоб дугог трајања: Израел и Палестина“. У овом поглављу се прво објашњава улога људских потреба у сукобима и како њихово незадовољење може довести до сукоба дугог трајања или дубоко укореењеног сукоба. Као четири људске потребе, кључне за сукобе, наводе се безбедност, идентитет, учешће у политичким процесима и друштвено признање. Детаљно се образлажу и тезе о томе како незадовољење ових потреба доводи

до сукоба дугог трајања. Потом се то користи као аналитичка матрица за анализу сукоба између Израела и Палестине. Дакле, поред историјата овог сукоба, прегледа свих предложених мировних споразума, износи се и расправа о томе да ли се овај сукоб може сматрати сукобом дугог трајања.

6. Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33.

Увидом у списак радова и радове које је др Горан Тепшић доставио, Комисија закључује да кандидат задовољава и овај услов. Кандидат је објавио 4 рада у категорији М33.

У раду „Violent extremism, far-right and paramilitary groups in Serbia“ (International Studies Association’s 62nd Annual Convention, 2022), разматра се концепт насилног екстремизма, који после напада на Сједињене Америчке Државе, 11. септембра 2001. године, постаје веома значајана тема, како у академским, тако и у политичким круговима. Иако се у почетку академска заједница готово искључиво бавила исламистичким екстремизмом, после терористичких напада у Норвешкој (2011) и на Новом Зеланду (2019), фокус је почео да се помера према десничарском екстремизму. У том контексту, овај рад се бави Србијом као студијом случаја, а посебно улогом српских десничара у паравојним формацијама, закључно са ратом у Украјини. Анализира се период после 2012. године, када је променом режима отворен простор за деловање различитих десничарских, па и паравојних група. Истражују се њихови односи са државним и верским институцијама, „нормализација“ десничарских идеја у јавном дискурсу, као и државни третман повратника из украјинског рата. Све се то чини с циљем идентификације главних фактора успона деснице у Србији и могућих последица по мир у овој земљи.

Текст „Reactionary Internationalism, Civilisationism and Serbian Radical Right: ‘Saving Europe from Itself’“ (International Studies Association’s 63rd Annual Convention, 2023) покушава да допринесе текућој расправи о реакционарном интернационализму кроз њено повезивање са расправама о цивилизацији и цивилизационизму, које су до сада углавном текле паралелним колосецима. Тиме покушава да одговори на питање како је радикална десница, иако укореењена у разним партикуларизмима, попут културних, националних и верских, успела да развије глобални покрет са интернационалистичком идеологијом који представља највећу претњу либералном

међународном поретку. Кроз анализу релевантне литературе и студију случаја српске радикалне деснице, овај рад покушава да премости јаз између две дебате, показујући да цивилизационизам представља језгро реакционарног интернационализма, који уједињује радикалну десницу на глобалном нивоу. Рад истражује српски случај и његову историју цивилизацијске и геополитичке реакције као потенцијалну парадигму за савремену радикалну десницу у целини. Додатно, рад испитује улогу руског ревизионизма и рата у Украјини у формулисању цивилизацијског дискурса, посебно узимајући у обзир наративе српских ратника у Украјини.

У раду „State, Clientelism, and Extremist Groups in Serbia: Between Vulnerability and Resilience“ (ASN 27th World Convention, 2023) истражује се развој клијентелистичких мрежа у Србији, посебно неформални односи између власти и радикалних и екстремистичких десничарских група. Рад почиње идентификацијом недостатака постојеће литературе о клијентелизму и неформалним мрежама на Балкану, која искључиво посматра Србију као посткомунистичку земљу, занемарујући њен статус послератне државе и улогу коју групе погођене ратом имају у изградњи неформалних мрежа. За отклањање овог недостатка, аутори предлажу увођење литературе о клијентелизму и неформалним мрежама која се бави другим послератним регионима (попут подсахарске Африке), посебно студија које се баве помирењем зараћених страна и њиховом друштвеном реинтеграцијом. Од свих концепата из ове литературе, аутори издвајају механизам „управљања путем посредништва“ (*governance through brokerage*) као посебно релевантан за случај Србије. Из ове специфичне перспективе, аутори анализирају два паралелна процеса радикализације и интеграције појединих група у неформалне мреже. Први процес се тиче односа државе и десничарских група, а други се односи на интегрисање бошњачких група (укључујући и исламистичке) у режимску клијентелистичку мрежу. На основу ове анализе, аутори закључују да неформалне мреже могу бити и фактор подстицања, али и фактор превенције радикализације у друштву.

Рад насловљен „Reactionary Internationalism as a Challenge to Liberal Order: European Radical Right Parties and the War in Ukraine“ (International Studies Association’s 64th Annual Convention, 2024) представља анализу реторике европских партија радикалне деснице – попут Националног окупљања, Слободарске партије Аустрије или Фидеса – која се тиче рата у Украјини. Аутор настоји да идентификује њихове позиције о овом питању и закључи да ли их оне приближавају умеренијем идеолошком становишту и „либералном консензусу“, или их додатно конфронтирају са онима који

бране западни либерални поредак. Скорије дебате у оквиру међународних односа су увеле концепт рекационарног интернационализма, који представља идеологију глобалне антилибералне деснице, неретко подржане од стране Русије, Кине и других ауторитарних режима. С друге стране, руска инвазија на Украјину је обновила јединство либералних актера, па овај рад покушава да утврди како је то утицало на европску радикалну десницу. У складу с тим, аутор покушава да открије - кроз анализу изјава десничарских посланика у Европском парламенту о рату у Украјини - да ли уопште постоји заједничка идеологија деснице и да ли она представља претњу по либерални међународни поредак.

7. Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63.

Кандидат је доставио један рад са скупа националног значаја објављен у целини, тако да Комисија констатује да испуњава и овај услов.

Рад под насловом „The Balkan Peace Index 2023: Monitoring the Regional Peace“ (Седмнаеста међународна годишња конференција Удружења за политичке науке Србије (УПНС), 2023) представља анализу резултата Балканског индекса мира за 2023. годину. Балкански индекс мира представља мерење нивоа мира у седам балканских држава и територија на основу низа индикатора распоређених у седам друштвено-политичких домена: политичко насиље, регионални и међународни односи, државни капацитет, одрживост животне средине, борба против криминала, политички плурализам и социо-економски развој. На основу ових индикатора, индекс позиционира сваку земљу на скали између „насилног сукоба“ и „консолидованог мира“. Резултати за 2023. годину показују да је регион благо назадовао у погледу мира. Србија се из категорије „поларизованог мира“ спустила у категорију „оспореног мира“, заједно са Босном и Херцеговином и Косовом. С друге стране, Црна Гора је напредовала ка „стабилном миру“, пристижући Северну Македонију, док су Хрватска и Албанија задржале класификацију „консолидованог мира“. Без обзира на ескалацију сукоба између Београда и Приштине и оног у Босни и Херцеговини, аутор закључује да је Западни Балкан, у глобалним оквирима, задржао релативно висок ниво мира.

Изборни услови

Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду предвиђено је да кандидат мора да задовољи минимално два од три изборна услова, при чему се изборни услов сматра испуњеним ако је испуњена најмање по једна одредница из два изборна услова. На основу достављене документације, Комисија закључује да кандидат испуњава три одреднице из првог изборног услова, једну одредницу из другог изборног услова и две одреднице из трећег изборног услова, чиме задовољава и изборне услове.

1. Стручно-професионални допринос

1.1. Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи и иностранству

Кандидат је од 2022. године члан уређивачког одбора научног часописа Годишњак Факултета политичких наука.

1.3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама

Кандидат Горан Тепшић је учествовао (као ментор или члан) у више комисија за израду и одбрану завршних радова на академским мастер и докторским студијама (кандидати: Катарина Павловић, Mohamed Alyatem, Sergio Chavarria, Emvalee Usawarrem, Александра Ранђеловић, Милица Марковић, Ирена Милојковић, Даница Лазовић, Ieva Lemezonaite, Elvin Alizada, Ива Милутиновић, Младен Стојадиновић, Јелена Вићентић, Данило Бабић, Милош Вукелић).

1.4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима

На основу приложене документације, Комисија закључује да је Горан Тепшић у периоду од 2020. до 2025. године био ангажован на следећим научноистраживачким пројектима: Мониторинг и индексирање мира и безбедности на Западном Балкану

(MIND) и Превенција и решавање насилног екстремизма кроз отпорност заједнице на Балкану и земљама Блиског Истока и Северне Африке (PAVE).

2. Допринос академској и широј заједници

2.2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству.

Кандидат је током 2024. године био члан Савета Универзитета у Београду – Факултета политичких наука.

3. Сарадња са другим високошколским, научно-истраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

3.1. Руковођење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама

Кандидат је од 2020. до 2024. године учествовао у међународном пројекту Превенција и решавање насилног екстремизма кроз отпорност заједнице на Балкану и земљама Блиског Истока и Северне Африке (PAVE), који је финансиран кроз програм Европске уније „Хоризонти 2020“.

3.3. Руковођење или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа

Кандидат је члан Удружења за студије националности (Association for the Study of Nationalities, ASN), Удружења за међународне студије (International Studies Association, ISA), Европског удружења за међународне студије (European International Studies Association, EISA), Британског удружења за међународне студије (British International Studies Association, BISA), Удружења за међународне студије централне и источне Европе (Central and East European International Studies Association, CEEISA) и Међународног удружења за политичке науке (International Political Science Association, IPSA).

3. МИШЉЕЊЕ О ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ КАНДИДАТА

Након прегледа конкурсне документације и анализе радова и педагошког искуства кандидата, Комисија је дошла до закључка да др Горан Тепшић поседује све услове за избор за радно место ванредног професора.

Комисија је закључила да се ради о кандидату који задовољава све Законом о Универзитету и Статутом Факултета неопходне услове за радно место ванредног професора за ужу научну област Међународне студије. Број и квалитет објављених радова који задовољавају услове предвиђене Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, излагање на међународним конференцијама, уредничко искуство, као и учешће у међународним пројектима, указују да се ради о кандидату који поседује способности за научни рад.

Поред тога, др Горан Тепшић четрнаест година изводи вежбе и предавања на свим нивоима студија на Универзитету у Београду – Факултету политичких наука. Током свог ангажмана као демонстратор, асистент и доцент показао је педагошку способност, али и велику преданост у раду са студентима и на тај начин допринео даљој афирмацији Факултета, као и области међународних студија у којој је ангажован.

На основу свега изложеног у овом извештају, Комисија је једногласно закључила да се ради о квалитетном кандидату који је у досадашњем раду подједнако исказао своје научно-истраживачке и педагошке способности и стога предлаже Изборном већу Универзитета у Београду - Факултета политичких наука да др Горана Тепшића изабере за ванредног професора са пуним радним временом за ужу научну област Међународне студије.

4. ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР КАНДИДАТА У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

Комисија са задовољством констатује да кандидат испуњава све услове прописане Законом о високом образовању, актима Универзитета у Београду и Факултета политичких наука за избор у звање ванредног професора. Комисија предлаже Наставно-научном већу Факултета политичких наука да Универзитету у Београду предложи кандидата др Горана Тепшића за звање ванредног професора.

У Београду, 24. марта 2025.

Комисија

Проф. др Немања Џуверовић, редовни професор
Универзитет у Београду
Факултет политичких наука

Проф. др Радмила Накарада, редовни професор у пензији
Универзитет у Београду
Факултет политичких наука

Проф. др Синиша Таталовић, редовни професор
Свеучилиште у Загребу
Факултет политичких знаности